

Förslag från centralstyrelsen till fullmäktige

Höjd medlemsavgift för att täcka underskott

Flera höjningar av medlemsavgiften föreslås av Läkarförbundets centralstyrelse inför årets fullmäktigemöte i maj.

I praktiken berörs främst medlemmar som inte prenumererar på Läkartidningen samt pensionärer av de föreslagna höjningarna. Medlemmar som idag prenumererar får i praktiken sänkta utgifter.

II Läkarförbundets så kallade kärnverksamhet, det vill säga den fackliga verksamheten och Läkartidningen, går inte ihop ekonomiskt. Det sammanlagda resultatet för tidning och förbund visade år 2004 ett underskott på drygt 14 miljoner kronor. Det beror till största delen på att tidningen inte längre ger det överskott som tidigare har varit en viktig intäkt för förbundet. Endast 67 procent av den fackliga verksamheten täcks av medlemsavgifter, enligt de fullmäktigehandlingar som centralstyrelsen, CS, skickar ut den här veckan.

Förra årets underskott kunde dock

uppvägas av ett nästan lika stort överskott i form av avkastning från fastigheter och kapital.

Men förbundets strävan är att kärnverksamheten på sikt inte ska tära på kapital och fastigheter. Vid sidan av andra åtgärder, som ekonomisk översyn av Läkartidningen och kansliet, föreslår CS till årets fullmäktigemöte höjda medlemsavgifter.

Om de går igenom skulle medlemsavgifterna istället täcka 75 procent av den fackliga verksamheten, enligt budgetförslaget. Resten skulle komma från pensionsstiftelsen, Läkartidningen och besparingar.

Tre förslag

För det första föreslås i budgeten för år 2006 en generell höjning av förbundsavgiften med 250 kronor om året, men endast för fullbetalande medlemmar. Höjningen väntas ge 6–7 miljoner kronor.

För det andra föreslås Läkartidningen ingå i medlemsavgiften, se LT nr 15/2005. Syftet är att säkra tidningens framtid som förbundsorgan och dess in-

täkter. Förslaget innebär en avgiftsväxling. För yrkesverksamma och fullbetalande medlemmar bortfaller prenumerationsavgiften. Istället höjs deras förbundsavgift med 500 kronor. Hur förbundsavgiften för medlemmar med reducerad avgift, till exempel nyutexaminerade läkare, ska påverkas vill CS ha mandat att bestämma. Studenter och pensionärer föreslås dock att även i fortsättningen få prenumerera på tidningen, enligt en taxa som CS beslutar.

Den ökade upplagan tillsammans med uteblivna prenumerationsavgifter beräknas kosta 14 miljoner kronor. Ungefär hälften av medlemmarna prenumererar idag på tidningen.

För en fullbetalande medlem som idag avstår från tidningen innebär den generella höjningen och avgiftsväxlingen tillsammans en utgiftshöjning med 750 kronor om året. För en fullbetalande medlem som idag prenumererar på Läkartidningen för 756 kronor innebär förändringen en minskad total utgift med 6 kronor. Då är hänsyn inte tagen till skattereduktion med 25 procent av fackföreningsavgiften. Med skattereduktion skulle de två förslagen i praktiken innebära att dagens prenumeranter minskar sin totala utgift med 193,50 kronor, medan höjningen för icke-prenumeranter blir 562,50 kronor.

För det tredje föreslås en höjning av avgiften för pensionärer, 20 procent av förbundsavgiften istället för som idag 10 procent. Det ska ge ökade intäkter på 1,5–2 miljoner kronor på sikt, bedömer CS. Övergången till pensionärstaxa sker idag vid 65 års ålder. CS föreslår att avgiften istället sätts ned så medlemmen faktiskt slutar vara yrkesverksam, dock tidigast vid 60 års ålder.

I dag är förbundsavgiften 1 800 kronor per år för fullbetalande. Om de två första förslagen går igenom blir förbundsavgiften 2 550 kronor om året. Till förbundsavgiften kommer delföreningsmedlemsavgifter. Storleken på dessa varierar. Medlemskap i yrkesförening och lokalförening är obligatoriskt. För pensionärer utgår dock inga delföreningsavgifter.

Några exempel:

1. En sjukhusläkare i Göteborg betalar idag totalt 2 850 kronor om året för medlemskap. Då ingår avgift till förbundet, Göteborgs läkarförening och Sjukhusläkarföreningen. Om läkaren är prenumerant är den totala utgiften 3 606 kronor.

»Nödvändigt för att behålla servicen«

Neddragningar och sämre medlemservice blir följderna om inte medlemsavgiften höjs med 250 kronor, enligt Läkarförbundets ordförande Eva Nilsson Bågenholm.

LT: Tror du att fullmäktige kommer att gå med på årets förslag?

– Det vet man ju aldrig. Fullmäktige får ställa det i relation till den verksamhet som fullmäktige tycker att vi ska bedriva. Jag hoppas vi får en bra diskussion. Vi håller ju på med en verksamhetsöversyn av kärnverksamheten och försöker hitta effektivitetsvinster. Trots det behöver vi höja avgiften för att behålla servicen på den nivå vi har idag. Om inte fullmäktige tycker att vi ska höja avgiften får vi dra ner på verksamheten.

För två år sedan ville CS höja medlemsavgiften med 500 kronor, men fick bara igenom 250 kronor.

LT: Varför tror du att det var ett så stort motstånd?

– Jag tror att man tyckte att det var en för stor höjning på en gång, 500 kronor på en avgift på 1 500 är procentuellt en stor höjning. Då såg man heller inte ned-

gången i annonsintäkter på Läkartidningen så tydligt. Nu måste vi komma tillbaka med 250 kronor och jag tycker vi har ett bättre underlag till fullmäktige i år.

LT: Kan motståndet ha att göra med till exempel Läkarförbundets satsning på Ronden?

– Det kan det mycket väl ha. Då var vi fortfarande sårade av de problem satsningen på Ronden åsamkade oss.

LT: Jämfört med andra fackförbund ser läkarna ut att ha en låg avgift i förhållande till sin lön. Har du någon kommentar till det?

– Jag vet att vi har låg avgift, även jämfört med våra nordiska grannar. Danskan betalar 10 000 kronor om året. Samtidigt är det alltid plågsamt att höja.

En avgiftsväxling för Läkartidningen tror hon är rätt väg att gå.

– British Medical Journal och de nordiska ländernas tidningar är medlems-tidningar. Förbundets ansvar för tidningen blir tydligare, säger Eva Nilsson Bågenholm.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se

För två år sedan ville CS höja medlemsavgiften med 500 kronor. Men förslaget stötte på kritik från lokalföreningar i Skåne och i Västra Götaland, Stockholm, Halland och Uppland samt Distriktsläkarföreningen. Fullmäktige enades istället om en höjning med 250 kronor, se LT nr 22/2003. Bilden är från förra årets fullmäktigemöte.

En sådan medlem skulle med de föreslagna höjningarna få en sammanlagd avgift på 3 600 kronor om året inklusive tidningen.

2. Nyutexaminerade läkare betalar halv förbundsavgift i 21 månader. En sådan yngre läkare i Stockholm betalar idag 2 185 kronor inklusive medlemskap i Stockholms läkarförening och Sveriges yngre läkarförening, lokalt och centralt. Om läkaren är prenumerant är den totala utgiften 2 941 kronor. CS förslag innebär att medlemmar med reducerad förbundsavgift inte ska omfattas av höjningarna på tillsammans 750 kronor. I stället vill CS få mandat att avgöra hur avgiftsväxlingen för tidningen ska på-

verka deras medlemsavgift.

3. En privatläkare i Malmö betalar idag 4 750 kronor om året. Då ingår medlemskap i förbundet, Privatläkarföreningen centralt, i den lokala privatläkarföreningen samt i Malmö läkareförening. Om läkaren är prenumerant är den totala utgiften 5 506 kronor. Den nya totala avgiften skulle bli 5 500 kronor om året.

4. En pensionärsmedlem betalar idag 10 procent av förbundsavgiften eller 180 kronor om året. Prenumeranter över 65 år betalar 494 kronor. Med prenumeration är den totala utgiften alltså 674 kronor. Med föreslagna 20 procent beräknat på den nya förbundsavgiften om 2 550

kronor skulle den nya avgiften för en pensionär bli 510 kronor om året, exklusive Läkartidningen. Den nya prenumerationsavgiften vill CS ha mandat att bestämma.

I exemplen är hänsyn alltså inte tagen till skattereduktion med 25 procent. Inte heller är eventuellt skatteavdrag för prenumeration på Läkartidningen medtaget i beräkningen.

För de flesta tillkommer avgift till a-kassan som idag är 94 kronor i månaden eller 1 128 kronor om året. Avgiften betalas separat.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se

Läkarnas avgift förhållandevis låg

En typisk läkare betalar idag 0,72 procent av sin lön till fack och a-kassa. En kommunalarbetsbetare betalar nästan tre gånger så mycket, om man ser till avgiftens andel av lönen.

II Läkartidningen har jämfört Läkarförbundets medlemsavgifter inklusive a-kasseavgift med avgifter inom några andra fackförbund. I kronor räknat är det inte så stor skillnad på avgifterna. Det blir det däremot om man sätter avgiften i relation till lönen.

Lägst avgift i förhållande till medellön har civilingenjören och läkaren. Omkring 0,75 procent av inkomsten går till fack och a-kassa, räknat på medellön. Högst avgift i förhållande till lönen har kommunalarbetsbetaren, som betalar 2 procent.

Jämförelsen är baserad på avgifter som gäller i april 2005, inte på eventuella framtida höjningar.

I de fall avgifterna är differentierade har vi använt ordinarie avgift. Om de är inkomstbaserade har vi utgått från medellönen.

De medellöner som anges är baserade antingen på samtliga medlemmar eller på en större grupp inom förbundet och avrundade till närmaste hundratal.

Civilingenjörförbundet

Antal medlemmar: 102 500
Medellön: 40 800 kr/mån (privat sektor)
Medlemsavgift: 304 kr/mån (inkl a-kassa 90 kr)
Avgifter i procent av medellön: 0,75 procent
Pensionärer: 34 kr/mån
Tidning: Civilingenjören och Ny Teknik ingår.

Kommunal

Antal medlemmar: 571 400
Medellön: 17 280 kr/mån (heltid)
Medlemsavgift: 356 kr/mån (inkl a-kassa 92 kr) vid medellön
Avgifter i procent av medellön: 2 procent
Pensionärer: Har ett eget förbund
Tidning: Kommunalarbetsbetaren ingår.

Svenska Journalistförbundet

Antal medlemmar: 18 200
Medellön: 27 100 kr/mån (dagspress)
Medlemsavgift: 392 kr/mån (inkl a-kassa 102 kr) vid månadslösn över 24 000 kr/mån
Avgifter i procent av medellön: 1,5 procent
Pensionärer: 50 kr/mån
Tidning: Journalisten ingår.

Svenska Metallindustriarbetareförbundet

Antal medlemmar: 366 000
Medellön: 19 000 kr/mån (verkstad)
Medlemsavgift: 334 kr/mån (inkl a-kassa 93 kr) vid månadslösn på 19 000 kr
Avgifter i procent av medellön: 1,75 procent
Pensionärer: 20 kr/mån
Tidning: Dagens arbete ingår.

Sveriges Psykologförbund

Antal medlemmar: 8 000
Medellön: 27 700 kr (landstingsanställda)

Medlemsavgift: 370 kr (inkl a-kassa 90 kr) vid medellön
Avgifter i procent av medellön: 1,3 procent
Pensionärer: 60 kr/mån.
Tidning: Psykologtidningen ingår.

Vårdförbundet

Antal medlemmar: 112 000
Medellön: 22 400 kr/mån (kommun och landsting)
Medlemsavgift: 329 kr/mån (inkl a-kassa 84 kr) vid lön på 22 000–23 000 kr/mån
Avgifter i procent av medellön: 1,5 procent
Pensionärer: 11 kr/mån
Tidning: Vårdfacket ingår.

Sveriges läkarförbund (idag)

Antal medlemmar: 38 000
Medellön: 45 800 kr/mån (landstingsanställda 2004)
Medlemsavgift: 331,50 kr/mån (exemplet sjukhusläkare i Göteborg inkl a-kassa 94 kr)
Avgifter i procent av medellön: 0,72 procent (sjukhusläkare i Göteborg)
Pensionärer: 15 kr/mån
Tidning: Eventuell prenumeration på Läkartidningen tillkommer, 756 kr.

Sveriges läkarförbund (CS förslag)

Medlemsavgift: 394 kr/mån (exemplet sjukhusläkare i Göteborg inkl a-kassa 94 kr).
Avgifter i procent av medellön: 0,86 procent
Pensionärer: 42,50 kr/mån
Tidning: Läkartidningen ingår, utom för studenter och pensionärer.

Källa: Förbundens webbplatser och kanslier.

Eftersom medlemskap i lokalförening och yrkesförening är obligatoriskt är sådana avgifter medtagna, medan eventuella lokala avgifter i andra förbund inte är det.

För att underlätta jämförelsen är av-

gifterna omräknade till månadsbelopp och sammanlagda med a-kasseavgift, även i de fall då sådan betalas separat.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se

